

Rood, wit, blauw en - oranje

Alma van Esch

Een sfeerimpressie

'24 februari Regiotafel Zuidoost-Brabant', deze bijeenkomst had ik al enkele weken in mijn agenda genoteerd. Sinds één februari 2006 ben ik bezig met mijn afstudeeronderzoek bij Politie, Brandweer, GHOR Zuidoost-Brabant. De komende maanden ga ik onderzoek doen naar het ideaalbeeld betreffende de communicatiefunctie binnen Veiligheidsregio Zuidoost-Brabant. Met een visiedocument wil ik aanbevelingen gaan doen voor dit ideaalbeeld.

Het bijwonen van de Regiotafel leek mij een goede manier om een beter zicht te krijgen rondom de ontwikkelingen binnen het Veiligheidsproject. Mijn opdracht heeft binnen het project een hoge prioriteit gekregen. Enkele weken terug is er een subsidie verkregen om onderzoek te gaan doen naar de communicatie binnen de Veiligheidsregio. Hoogstwaarschijnlijk zal de Universiteit waar ik studeer, de Radboud Universiteit te Nijmegen ook een belangrijke rol gaan spelen in dit onderzoek.

De bijeenkomst begon met een kort woordje van Jan van der Burgt, projectleider Veiligheidsregio Zuidoost-Brabant. Met het project 'Veiligheid op maat' is in Zuidoost-Brabant geprobeerd invulling te geven aan het kabinetsstandpunt inzake de Veiligheidsregio's. In deze regio bestond al veel herkenning betreffende het standpunt van het kabinet, Zuidoost-Brabant was al op deze manier aan het werk. Het project 'Veiligheid op maat' moet volgens Jan van der Burgt dan ook breder worden gezien, als het

Aankondiging volgende Regiotafel

Op 17 maart is de volgende Regiotafel in Madurodam (Den Haag). De projectleiders kunnen zich nu al aanmelden op regiotafel@minbzk.nl. Komende keer is er nog meer ruimte om met elkaar in gesprek te gaan en discussies te voeren met onze gasten. Een groot deel van de dag zijn de contouren van de nieuwe wet het onderwerp van de discussie. Op dit moment zijn drie thema's aangereikt: bestuurlijke bovenbouw, regionalisering beheer brandweer en plancyclus & partners. Suggesties voor andere thema's zijn welkom. Verder zal het bestuur van de hulpverleningsdiensten uit de regio Haaglanden zich presenteren. En vanzelfsprekend is er ruimte voor bijpraten, collegiale consultancy en het versterken van de onderlinge verbinding.

En reserveer alvast in de agenda:

- 28 april Twente
- 19 mei Utrecht
- 29 en 30 juni Rotterdam-Rijnmond

REGIOTAFEL *FLITS*

kabinetstandpunt dat vanuit Den Haag was geformuleerd.

KOE

Nadat gezamenlijk het dagprogramma was doorgenomen stond de KOE centraal, het symbool voor Kennis Overdracht en Ervaringsuitwisseling. Deze keer mocht de gastheer van de Regiotafel, Jan van der Burgt, het symbool in ontvangst nemen. Een belangrijk punt werd hierbij aangekaart, namelijk dat er elke keer gestreefd moet worden naar een betere Regiotafel als de vorige. Dit om de bijeenkomst elke maand aantrekkelijk te houden, waardoor de opkomst hoog zal blijven. Dit is natuurlijk een mooi streven. De Regiotafel zie ik ook echt als een uitstekend initiatief om elkaar te helpen bij het vormgeven van de Veiligheidsregio's. Het is belangrijk dat we elkaar helpen en gezamenlijk werken aan een veiligere samenleving voor iedereen. Dat is tenslotte het uitgangspunt waar het om draait.

Vervolgens kwamen de burgemeester en gemeentesecretaris van Son & Breugel aan het woord. Zij vertelden hun verhaal aan de hand van een casus, de branden in Son & Breugel van 7 - 9 juni 2004. Centraal stond de M-Factor, de maatschappelijke impact en uitstraling van incidenten en van het optreden van bestuurders en hulpverleners. De M-Factor was een geheel

nieuw begrip voor mij. Maar het was een duidelijk verhaal waar goed in naar voren gebracht werd gebracht, dat het tijdens de organisatie van de rampenbestrijding en crisisbeheersing niet alleen om de technisch-functionele kant gaat, maar ook aan de menselijke kant moet ruim aandacht worden besteed. Ter verduidelijking van het verhaal van beide heren, werd tijdens de pauze een nieuwsbrief uitgedeeld waarin de M-Factor nog eens duidelijk werd belicht. Door dit aspect onder de aandacht te brengen kunnen ook andere regio's bekijken hoe ze met hun M-factor omgaan. Vanuit het huidige niveau wordt er weer een stap voorwaarts gezet.

VNG

Na een korte pauze was het tijd voor een gesprek met VNG. Ook deze organisatie was geheel nieuw voor mij. De VNG kan worden gezien als de vertegenwoordiger van de Nederlandse gemeentebesturen en de belangenhartiger van de gemeenten bij het Rijk. Het is mijns inziens een heel nuttige organisatie in dit project en ik vond het ook erg interessant dat er door een interview aandacht aan werd

Nieuwsbrief te vinden op:
www.veiligheid.minbzk.nl

REGIOTAFEL *FLITS*

moet bevatten. Een objectief verhaal over de rol van de raadsleden in het project, maar ook thema's als waarom er een Veiligheidsregio komt, kwamen hier als antwoord op.

De workshop vond ik erg interessant, het werd weer eens duidelijk dat communicatie een ruim-omvattend begrip is, waar volop aandacht aan moet worden besteed.

Tijdens de lunch vertelde Jan van der Burgt kort over mijn onderzoek. Aan de tafel waaraan ik zat, werd enthousiast op de opdracht gereageerd. Er werd ingezien dat deze opdracht een prioriteit is. Er werd mij wel gewezen op het feit, dat ik mijn opdracht snel moest afbakenen. 'Laat duidelijk weten wat je doet en wat je juist niet doet', was een belangrijke tip die ik meekreeg. Op zich had ik het gevoel dat ik de opdracht al redelijk had afgebakend, maar de opmerking om duidelijk te maken wat ik juist niet doe heeft me toch weer aan het denken gezet. Deze opmerking neem ik dan ook zeker mee om mijn opdracht duidelijker vorm te geven.

Nadat enkele dienstmededelingen en de menukaart voor de volgende Regiotafel de revue waren gepasseerd, was het tijd voor het hoogtepunt van de dag, het forum! Verschillende gasten waren uitgenodigd om hun visie te geven op de Veiligheidsregio. Een belangrijk punt dat

hieruit naar voren kwam, is dat er soms te snel wordt gekeken naar de structuur, nog voordat er duidelijkheid bestaat over hoe inhoudelijk alles vormgegeven moet worden. Deze opmerking heb ik gedurende de hele dag al vaker gehoord. Verder werd het nut van de samenwerking ingezien, de kansen op multidisciplinair gebied om samen te werken aan de zorg voor kwaliteit. Maar er werd ook aangekaart niet alles door Den Haag te laten bepalen, de eigen invulling is ook van belang!

Beeldvorming

Op zich heb ik tijdens deze dag niet echt een beeld gekregen van over hoe ik het beste invulling kan geven aan de communicatiefunctie. Wel is mijn beeldvorming rondom de Veiligheidsregio vergroot en dat is natuurlijk van belang voordat ik überhaupt naar een bepaald aspect van deze Veiligheidsregio ga kijken, de communicatiefunctie. Het is mij tijdens de Regiotafel wel duidelijk geworden wie nu de (belangrijkste) doelgroepen binnen de Veiligheidsregio zijn en waarnaar gestreefd wordt, oftewel welke doelen centraal staan. Dat zijn aspecten die tijdens mijn opdracht natuurlijk wel een belangrijke rol spelen. De Regiotafel op 24 februari vond ik een erg interessante bijeenkomst. Soms was het wel eens lastig om te volgen, omdat ik toch nog een

'outsider' ben in dit proces. Ik heb echter de nodige aantekeningen gemaakt waarmee ik weer een stap verder ben in mijn eigen onderzoek. Met veel aantekeningen op zak, een hoofd vol ideeën en een voldaan gevoel, reed ik aan het einde van de middag weer richting huis. ●

Op naar de Stadskoe?

Aan de betrekkelijk nieuwe traditie van KOE is in Waalre een mooi nieuw hoofdstuk toegevoegd. Fons van Schoten, gastheer van de eerste Regiotafel, overhandigde aan zijn opvolger, Jan van der Burgt, een gloednieuw bontgekleurd exemplaar. De oude KOE was op de schoorsteen bij mevrouw Van Schoten achtergebleven. "Ze kon er geen afscheid van nemen", zei Fons verontschuldigend. De KOE staat symbool voor Kennis Overdracht en Ervaringsuitwisseling. In KOE is de bedoeling van de Regiotafel samengevat. De bedoeling was dat KOE elke maand bij de nieuwe Regiotafel als een soort stokje zou worden doorgegeven. Fons had gezorgd voor een hagelnieuw exemplaar: een regenboogkoe. Omdat aan het einde van de regenboog een pot met goud staat, had hij ook een goedkleurig potje meegenomen. Nu maar kijken hoe de familie Van der Burgt reageert. Als deze ook geen afscheid kan nemen van KOE, dan verschijnt er op 17 maart Den Haag wederom een KOE. Een Stadskoe waarschijnlijk. En omdat het in Madurodam wordt gehouden kan er ook nog met de afmetingen worden gespeeld.

REGIOTAFEL *FLITS*

De KOE en de toekomst van de Regiotafel

KOE

Kennis Overdracht en Ervaringsuitwisseling, daar draait het bij de Regiotafel om. De KOE is er het symbool van geworden. De aanvankelijk als wisseltrofee bedoelde KOE veranderde tijdens de tweede Regiotafel in Waalre niet alleen van eigenaar, maar ook compleet van gedaante! Gastheer Jan van der Burgt kreeg bij de start van het programma van zijn voorganger Fons van Schoten tot zijn verrassing niet de KOE waarop hij had gerekend, maar een geheel nieuw exemplaar. Deze KOE, een bedachtzame grazer, was voorzien van de kleuren van de regenboog. Jan herkende er terecht de kleuren van de multidisciplinaire Veiligheidsregio in. De KOE ging vergezeld van een pot met goud, die zoals bekend aan de voet van de regenboog te vinden is.

Nieuwe Regiotafels

Die pot met goud staat volgens Fons voor de waardering die de regionale projectleiders zullen ondervinden als zij slagen in hun opdracht de Veiligheidsregio's vorm te geven. In zijn overdrachtswoord keek hij daarom niet alleen met

Jan van der Burgt ontvangt de KOE uit handen van Fons van Schoten.

een positief gevoel terug op de eerste Regiotafel. Vooral keek hij vooruit naar de volgende bijeenkomsten in de geplande reeks van zes. Hij richtte een oproep aan de organisatoren van de nieuwe Regiotafels om te blijven streven naar een steeds hogere kwaliteit bij de invulling van

de programma's. Er is immers veel te ontwikkelen, te ontwerpen en te registreren en dus valt er ook in de toekomst veel ván en mét elkaar te leren. De Regiotafel blijft wat hem betreft daaraan een belangrijke bijdrage leveren. •

REGIOTAFEL *FLITS*

SGBO, GRIP en kroketten

Eric van Stolwijk

Hans Gaillard en Ad van Etten, burgemeester en gemeentesecretaris van Son en Breugel.

Wat hoort er bij grootschalig optreden, de SGBO-structuur, doorzettingsmacht, GRIP, rampterrein, opschalen en downgraden? Inderdaad: kroketten en frikadellen. Gemeentesecretaris Ad van Etten van Son en Breugel mocht samen met burgemeester Hans Gaillard vertellen wat voor hem de Veiligheidsregio in de praktijk betekent.

Het duo schetste bij elkaar een boeiend beeld van de werking van een Veiligheidsregio. Gaillard brak vooral een lans voor het in positie en geïnformeerd houden van

de burgemeester. Van Etten verhaalde uit zijn praktijk. Hij drukte alle aanwezigen op het hart naast heel veel andere dingen ook één ding niet uit het oog te verliezen: de inwendige mens van de hulpdiensten. Hij schetste een situatie waarin brandweer en politie na een dag hard werken werden verrast door gratis kroketten en frikadellen. Een gouden greep, volgens de gemeentesecretaris.

Gemeenschappelijke regeling

Waarom zou een gemeenteraad eigenlijk besluiten deel te nemen aan een gemeenschappelijke voorziening als de Veiligheidsregio?

Fons van Schoten had een eenvoudige opdracht voor de deelnemers aan de workshop 'Bestuurlijke visie' die hij vrijdag 24 februari bij de Regiotafel in Waalre leidde. "In de komende tijd krijgen alle gemeenteraden te maken met de Veiligheidsregio. Dan moeten er keuzes worden gemaakt. Waarom doen we mee met zo'n gemeenschappelijke regeling? Die vraag kan je natuurlijk eenvoudig beantwoorden door te zeggen: het moet, je kan er niet om heen. Maar laten wij nu eens argumenten verzinnen voor raadsleden. Waarom zou ik het willen? Ik gebruik u daarbij als denktank".

Workshop

De twaalf deelnemers aan zijn workshop lieten zich op deze manier graag gebruiken. Zo werd geformuleerd dat de Veiligheidsregio ervoor zou gaan zorgen dat de overheid beter in staat zou zijn om de burger op een snelle en eenduidige manier op de hoogte te brengen van de situatie waarin hij verkeert. Nu loopt de

burger bij een grotere calamiteit het risico boodschappen te krijgen van verschillende overheden en als het tegenzin is ook nog eens met tegengestelde inhoud.

Ook werd vastgesteld dat de gemeentelijke schaal te klein is om aan de wensen van de burger tegemoet te komen. Die burger wil maar één ding: snelle, integrale en professionele hulpverlening door de overheid. Geen gedoe, geen competentiegeschillen, geen grensconflicten, geen slecht communicerende informatiekanalen, geen automatiseringssystemen die niet op elkaar aansluiten. Aandacht was er ook voor de bestuurlijke inbedding van de Veiligheidsregio. Men was er bepaald nog niet van overtuigd dat de gemeenteraden in de regio's voldoende in staat zullen worden gesteld om hun democratische controle waar te maken. Natuurlijk moet een raadslid zich rustig houden als de sirenes gaan en de warme fase van de operatie begint, maar voor en na die tijd moet de raad zich als vertegenwoordiging van de inwoners de kans krijgen zich waar te maken. Den Haag moet ook niet wagen om een verplichte blauwdruk het land in te sturen over de opzet en opbouw van de Veiligheidsregio. De regio's moeten de kans krijgen om hun eigenheid terug te laten komen in organisatie en opzet van de gemeenschappelijke regeling. Terugkerend argument was echter telkens: onderken de kwetsbaarheid van de huidige organisatie in termen van kwaliteit, continuïteit en effectiviteit. ●

REGIOTAFEL *FLITS*

Corinne van der Graaf

Tijdens de tweede Regiotafel is Corien Pels Rijken geïnterviewd door William Swaters. Corien Pels Rijken was op dat moment directeur van de Sector Bestuurlijke Juridische Zaken bij de VNG. Vanaf 1 maart is zij directeur Fysieke en Economische Infrastructuur geworden. Haar opvolger bij de VNG, sector BZJ, is Arno van Kempen. William Swaters is Communicator van de Regiotafel.

Corien Pels Rijken legt de rol van de VNG uit.

De rol van de VNG in project Veiligheidsregio's wordt door Corien als volgt omschreven: "De VNG is een vertegenwoordiging van gemeentebesturen, maar en we behartigen ook hun belangen bij het rijk. De VNG houdt de ontwikkeling en wetgeving bij op het gebied van de Veiligheidsregio's. Voor advies op het vlak

van de strategische wetgeving komen de ambassadeurs van veiligheid een paar keer per jaar bij elkaar. Dit gebeurt gelukkig steeds vaker. Op die bijeenkomsten worden opvatting geïnventariseerd en teruggekoppeld naar het Ministerie."

Ambassadeurs

De rol van de ambassadeurs voor het slagen van het project vindt Corien een belangrijke omdat zij de informatiedragers zijn voor het Ministerie, maar ook voor het lokaal bestuur. De randvoorwaarde voor een beter functioneren van de ambassadeurs is: "Financiële ondersteuning door BZK en de VNG. Op die manier krijgen de ambassadeurs meer steun en meer tijd zodat zij op correcte wijze een boodschap kunnen uitdragen. Daar bedoel ik mee dat het geen boodschappers zijn van BZK, maar informatie en imagodragers. Leveren zij goede informatie dan komt het goede imago als vanzelf." Op de vraag "Waar een wil is, is een wet; hoe zit het met de wet van VNG?" antwoordde Corien: "Een aantal jaar geleden heeft de VNG, onder leiding van commissie Brouwer, zich gebogen

over het verbeteren van de kwaliteit van rampbestrijding en crisisbeheersing. Daar kwam uit dat het beter zou zijn als dit plaats zou vinden op regionaal niveau. Dat moet de wet dus mogelijk maken; doorzettingsmacht. Er moet niet altijd gewacht worden tot de laatste ook het been heeft bijgetrokken en het moet als verlengd lokaal bestuur vormgegeven worden."

Uitwisselen

Corien heeft tijdens het interview aangegeven dat zij op bestuurlijk niveau ook graag kennis zou uitwisselen. Haar gevoel bij de Regiotafel is goed, daarom voelt ze zeker ook iets voor een Bestuurlijke Regiotafel. "De communicatie van projectleiders onderling zou ook onder bestuurders plaats moeten vinden. Vooral naar de lokale gemeenteraden. Daarnaast zouden we ook moeten bedenken hoe we dit zo effectief mogelijk kunnen doen." "Een goed gevoel. Het is nu de tweede keer dat de regio's op deze manier bij elkaar zijn. Ik denk dat de verdieping in de vorm van inhoudelijke discussies heel nuttig is omdat er op deze wijze kennisuitwisseling ontstaat." "We hebben als VNG nog geen platform als de Regiotafel. Bestuurlijk zouden we dit ook moeten hebben. Bestuurlijke Regiotafels zijn daarom een goed idee. De precieze invulling van de Bestuurlijke Regiotafel wist zij nog niet,

maar ze dacht dat er in ieder geval over de volgende zaken nagedacht moest worden: "De precieze manier van communiceren weet ik niet, maar de vorm zou er zo uit kunnen zien: vanuit de regionale structuur ideeën verkrijgen door middel van bijeenkomsten. BZK zou het moeten faciliteren, maar niet organiseren want de werelden liggen te ver uit elkaar." "Vooral van belang is daarbij informatie in de breedte uitwisselen. Er leven bijvoorbeeld ook vragen over de rol van de politie en laten we vooral het gezondheidsveld betrekken. Het uitdiepen van ideeën is prima, daar willen wij als VNG graag aan meewerken."

Corien heeft alvast het voortouw genomen (op verzoek van de interviewer) en gedacht over onderwerpen die tijdens de Bestuurlijke Regiotafels aan bod zouden kunnen komen. "Onderwerpen kunnen zijn:

- Lokale invloed op het regionale beleid als gemeenteraadslid.
- Lokaal maatwerk; als vergunningen in de regio vaker worden gecontroleerd dan kunnen buurgemeenten door samenwerking op aanvraag specifieke kennis en expertise beter beschikbaar hebben.
- Het regionale beleid ten opzichte van integrale veiligheid. In dit onderwerp kan dan ook de

sociale veiligheid worden meegenomen omdat dit een issue is waar men veel mee bezig is op lokaal niveau.

- De gevolgen van het regionaliseren van de Brandweer. De vrijwilligerspassie in de omgeving kan verloren gaan en de gevolgen daarvan voor het lokaal bestuur.
- Voor raadsleden zijn de kosten heel belangrijk. Door samenwerking met bestuur, projectleiders en burgemeester komt een discussie op gang namens het veiligheidsbestuur van de gemeente en kan aan de raad verantwoording worden afgelegd." •

'Blauw' in de achtervolging

Leon Kuijs, korpschef van de politie Brabant Zuid-Oost, gebruikt een understatement om aan te geven hoe de politie tot nu toe is bezig geweest met het onderwerp Veiligheidsregio: "We hebben het jaren aangekeken. De politie had nog niet zoveel belangen bij de Veiligheidsregio. Dat ging wat ons betreft over rampen en daarbij was al sprake van een goede samenwerking." Een andere reden was de opzet. "Het concept van de Veiligheidsregio vond ik nogal mager. Dat is aan het veranderen. In de komende jaren verwacht ik

dat de politieregio en de hulpverleningsregio over elkaar heen gelegd gaan worden. Dat beschouw ik als een wenkend perspectief, want dan kunnen we pas echt vorm gaan geven aan een integraal veiligheidsbeleid." Kuijs hoopt dat de politie daarbij een regionale vorm blijft houden. "Ik vertegenwoordig nu een regionale dienst en ik hoop dat dit bij de plannenmakerij voor de politie zo blijft. Het regionale is een goed niveau om samen aan de veiligheid te kunnen werken." Hij vindt het 'echt iets van deze tijd' om te kijken naar de schaal waarop zaken moeten worden gedaan. Door iedereen. Dat kan wellicht betekenen dat je emotioneel afscheid

moet nemen van de directe zeggenschap over je brandweerauto. Dat moet als het betekent dat er beter en efficiënter kan worden samengewerkt. De Veiligheidsregio betekent voor hem 'betere dienstverlening voor minder geld'. De tussenspurten die de politie nu maakt om aan te haken bij de ontwikkelingen rond de Veiligheidsregio komen onder meer tot uiting in de aanstelling van de Haagse commissaris Ruub Petow tot landelijke programmacoördinator. Petow zal er in de komende tijd voor moeten zorgen dat alle korpsen hun verantwoordelijkheid pakken.

REGIOTAFEL *FLITS*

Henk Statema en Femke Bonnet

Workshop stimuleringsregeling

Henk Statema en Femke Bonnet hebben met een aantal projectleiders besproken wat een goede manier is om tot een aanvraag te komen. Daarvoor hebben ze samen met de aanwezigen tips geformuleerd:

1. Raadpleeg de site: <http://www.rampenbeheersing.nl/veiligheidsregio's/stimuleringsregeling>.
Op de site staan de voorwaarden van de regeling vermeld, evenals het overzicht van alle toegekende projecten en reeds beschikbare voortgangsrapportages. De projectplannen zijn bij de regio's zelf op te vragen.
2. Weet wat je resultaat is:
Zorg ervoor, dat het omschreven projectresultaat ook voor de projectleider te behalen is (binnen de beïnvloedings sfeer van de projectleider dus). Maak het concreet, meetbaar en ook realistisch en tijdgebonden.
3. Zorg voor een uitgesplitste financiële onderbouwing:
Dus maak een overzicht van hoe de totale projectkosten zijn opgebouwd. Let op, de maximale bijdrage bedraagt 80% van de totale projectkosten en de overige 20% dient door de regio voldaan te worden.

4. Stem af met de procesmanagers:
Informeer Henk Janssen (GHOR), Paul Kok (NVBR), of Roelant Schenk (VNG) over het projectvoorstel. Zij weten welke regio's soortgelijke voorstellen willen doen of hebben gedaan, kunnen helpen om de activiteiten nader uit te splitsen. Zij kunnen bezien of het voorstel in de stimuleringsregeling past.
5. Stuur de aanvraag in concept naar het projectbureau (Femke Bonnet: femke.bonnet@minbzk.nl) ook al is het bestuur nog niet akkoord.
Daarmee kan je het toewijzingsproces versnellen en dus sneller met de implementatie starten.
6. En niet onbelangrijk: de uiterste aanleverdatum voor een subsidieverzoek is 28 april 2006.

Contactpersonen stimuleringsregeling:

Henk Janssen (GHOR, h.janssen@forna.nl)
Paul Kok (NVBR, p.kok@nvbr.nl)
Roelant Schenk (VNG, roelant.schenk@vng.nl)
Femke Bonnet (BZK, femke.bonnet@minbzk.nl)

Caro van der Lijcke

Workshop gemeentelijke processen

Caro van der Lijcke, coördinator veiligheid gemeente Zeeland, vertelt een boeiend verhaal tijdens haar workshop. Wat is nu de rol van de gemeentesecretaris, naast de eigen rol in de eigen gemeente? Dat kan je zien als een 'linking pin' en dat kan je op meerdere manieren uitleggen. Is het nu een coördinerend gemeentesecretaris of de veiligheidsdirecteur of is het de coördinator gemeentelijke processen?

Met deze introductie start de workshop van Caro van der Lijcke. En met die eerste opsmoming heb je het al snel over posities. Je kan ook op een andere manier kijken naar de rol van een coördinerend gemeentesecretaris. Is het een bijbaantje

Caro van der Lijcke symboliseert het aanschuiven van de oranje kolom.

REGIOTAFEL *FLITS*

van een van de gemeentesecretarissen of een volwaardige functie binnen de Veiligheidsregio. En heeft de coördinerend gemeentesecretaris doorzettingsmacht richting collega gemeentesecretarissen en zo een formele rol of toch een meer informele rol? Gaat hij over processen ('olievannetje') of heeft hij toch meer vakinhoudelijke inbreng? En als laatste: gaat het alleen over beleid en voorbereiding ('koude' fase of ook over (of uitsluitend over) de operationele kant ('warme' fase). Deze vragen kennen alle aanwezigen. De antwoorden verschillen wel. Duidelijk is in ieder geval, dat een gemeentesecretaris zijn eigen vakgebied heeft: hij kan een prima rol vervullen richting het veiligheidsbestuur en de veiligheidsdirectie en hij kan vanuit zijn professie de kring van gemeentesecretarissen en het overleg van ambtenaren OOV/Rampenbestrijding betrekken bij de Veiligheidsregio en daarmee een verantwoordelijkheid laten nemen.

De warme kant

En dan kennen we natuurlijk ook nog de 'warme' fase: zorgen dat de gemeentelijke processen goed draaien. Indien nodig ook in regionaal verband. Zeker in het regionaal beleidsteam en regionaal operationeel team kan een coördinerend gemeentesecretaris de gemeentelijke processen vertegenwoordigen. Wat wel nodig is, dat het geregeld is met een piket en/of achtervang.

En als we uitgaan van gemeentelijke vertegenwoordiging in regionale staven, dan betekent dit dat je moet gaan nadenken over competenties, opleiden en oefenen van regionale pools. En daarmee is er nog veel werk te verzetten.

Na rood, wit en blauw schuift ook oranje aan

Al tijdens de presentatie start het gesprek, want ieder heeft zijn eigen aanpak en eigen ervaringen met de gemeentelijke processen. En dan is de conclusie al snel dat iedere regio zijn eigen aanpak kent en ook eigen ervaringen heeft met gemeentelijke processen. Korte samenvatting van de workshop: zie de gemeentelijke processen als een vierde 'kolom': rood - wit - blauw en oranje. Zorg dat je als oranje kolom medebepalend wordt voor de veiligheid in de regio. Probeer de machtsvraag te vermijden: wat is de rol/positie van de coördinerend gemeentesecretaris ten opzichte van de andere gemeentesecretarissen in de regio? Zorg dat je tot resultaten komt en zorg dat je als gemeenten zichtbaar wordt. En bij de terugkoppeling gaat Caro symbolisch naast de dia van de brandweerman, politievrouw en GHORman staan: ook de gemeentelijke processen horen in de Veiligheidsregio!!

Nicole Donkers en Margot Lagendijk (BZK) Workshop kennisdelen

De vorige Regiotafel is gebleken dat er behoefte is aan een samenwerkingsruimte op internet ten behoeve van het delen van kennis voor o.a. regionale projectleiders en BZK-ers over de Veiligheidsregio.

In de workshop hebben we aandacht besteed aan de gewenste inhoud van de toepassing, de functionaliteit, de vorm en de techniek. Op speelse wijze is de vraag beantwoord welke inhoud wel en welke inhoud niet van belang is. Er zijn vier categorieën benoemd die wel van belang zijn:

- a. formele stukken over de Veiligheidsregio van verschillende disciplines
- b. informatie over belangrijke mijlpalen om te weten wat er speelt
- c. gegevens over elkaar, zoals wie is waar projectleider en e-mail adressen
- d. praktische en praktijk gerelateerde informatie en tips.

De conclusie is, dat we direct moeten starten met een relatief eenvoudige, praktische site, toegankelijk voor een beperkte doelgroep, laagdrempelig in het gebruik, met daarop in ieder geval stukken die zijn afgeprocedeerd. Na de start op het eerste niveau, met een rijksweb toepassing, ondersteund door BZK, zal een gebruikersgroepje verdere wensen kunnen formuleren.

REGIOTAFEL *FLITS*

Fons van Schoten

Terugkoppeling

Bij de terugkoppeling aan de plenaire groep is een gebruikersgroepje opgericht, bestaande uit Anton van Leeuwen (Rotterdam-Rijnmond), Gerrit Lania (Groningen), Esther de Jong (Amsterdam-Amstelland en de Meerenlanden) en Bas van Tijn (Zuid-Holland Zuid). Contactpersoon bij het projectbureau is Frits Warnar (frits.warnar@minbzk.nl). Bij de terugkoppeling is aangegeven, dat de site toegankelijk zou moeten zijn voor alle deelnemende disciplines in de Veiligheidsregio, dus minimaal 4 accounts per regio.

Naast de vier categorieën zijn nog meer onderwerpen van belang om aan elkaar beschikbaar te stellen. En dat is heel wat: praktijkvoorbeelden; problemen en oplossingen; concrete producten; slimme trucs; vergelijking met anderen; beeld van diversiteit; delen van kennis en ervaringen; presentielijst; expertise van elkaar; gemeenschappelijke regelingen; convenant met politie; model rampenplan; samenwerkingsovereenkomsten; kwaliteitszorgsysteem; actuele informatie minister/-stuurgroep; wetgeving; richtlijnen; planning en control cyclus; visiestukken; nieuwsbrieven; presentaties; zoekfunctie; vragen stellen.

Workshop Bestuurlijke Visie

Vooraf

Het nadenken over evenwichtig bouwen van een Veiligheidsregio kan plaatsvinden met behulp van een analysekader dat de vormgeving ziet als een constructieproces op de drie niveaus.

Het eerste niveau is dat van de bestuurlijke visie. De centrale vraag luidt: welke lokaalbestuurlijke overwegingen liggen ten grondslag aan het vormgeven van de Veiligheidsregio? Het is misschien verleidelijk, maar het zou te gemakzuchtig zijn deze overwegingen uitsluitend terug te voeren op de wetgever. Dat volstaat niet, want de wetgever kiest nadrukkelijk voor lokaalbestuurlijke betrokkenheid. De regio's zijn geen bijkantoren van het rijk! Dat enkele feit dwingt tot het nadenken en expliciteren van lokaalbestuurlijke afwegingen, dus tot het formuleren van de bestanddelen van een bestuurlijke visie. In de workshop is daarom met name aandacht geschonken aan de wijze waarop je kunt komen tot het formuleren van een bestuurlijke visie. Er is niet gesproken over de beide andere niveaus, die ik hierna wel kort toelicht

Het tweede niveau is dat van de juridische vormgeving. Hier is de centrale vraag: hoe kun je de geformuleerde bestuurlijke visie borgen in de

Werk aan de winkel: Aad Groos, Ton Remmerswaal en Mirjam Wagter.

tekst van de gemeenschappelijke regeling? Belangrijke onderdelen voor het constructieproces op het tweede niveau is de voor de Veiligheidsregio relevante wetgeving, zoals de wet gemeenschappelijke regelingen, de gemeentewet; de brandweerwet, de wet ongevallen en zware rampen en de verwachte wettelijke regeling van de Veiligheidsregio. Het constructieproces op dit tweede niveau wordt ondersteund door een model gemeenschappelijke regeling.

Op het derde niveau wordt gesleuteld aan uitwerkingsdocumenten. Hier luidt de centrale vraag: welke regelingen zijn noodzakelijk voor de bestuurlijke en organisatorische uitwerking van de Veiligheidsregio? De bestuurlijke uitwerking komt in een reglement van orde. De organisatorische uitwerking komt in een organisatiebesluit, een strategisch beleidsplan,

REGIOTAFEL *FLITS*

een formatieplan, in een begroting, een meerjarenbegroting, een investeringsplan en in instructies en mandaten.

Opdracht workshop

Om de gedachten te richten op het doel van de workshop is uitgegaan van een gemeenschappelijke regeling die wordt geschreven op een algemeen niveau, zodat dat deze gezien kan worden als de 'grondwet' van de Veiligheidsregio. Deze gemeenschappelijke regeling kent dus een zo beperkt mogelijke detaillering opdat optredende wijzigingen in die details niet automatisch zullen leiden tot wijziging van de regeling als zodanig. Afgeleid van deze 'grondwet' komen dan specifieke regelingen. De formulering van de inhoud van de gemeenschappelijke regeling en de uitwerkingdocumenten waren geen onderwerp van de workshop. Daarin ging het louter en alleen om het nadenken over en formuleren van de mogelijke bestuurlijke overwegingen in de preambule van de gemeenschappelijke regeling. Want dat is de beste plaats om de bestuurlijke visie op te schrijven en te formaliseren. In het schema hiernaast is dat verduidelijkt.

Werkwijze workshop

Het aantal deelnemers bedroeg twaalf. De opdracht aan de deelnemers van de

workshop luidde als volgt.

- Stel je voor dat je gemeenteraadslid bent.
- Stel je voor dat je een voorstel met gemeenschappelijke regeling krijgt om in te stemmen met de vorming van een Veiligheidsregio.
- Wat zijn dan jouw overwegingen om daarmee inderdaad in te stemmen?
- Schrijf die overwegingen vervolgens op!

Vijf groepjes van twee of drie deelnemers beredeneerden en formuleerden binnen maximaal tien minuten elk één bestuurlijke

overweging. Na tien en na twintig minuten wisselden de groepjes van samenstelling en voerden dus nog tweemaal dezelfde opdracht uit. De opbrengst bestond na aftrek van overlappende teksten uit dertien bestuurlijke overwegingen. De overwegingen staan in korte teksten. Hieronder staan zij weergegeven. Na afloop van de Regiotafel heb ik de teksten redactioneel enigszins bewerkt en ze worden hierbij ter beschikking gesteld aan alle deelnemers van de Regiotafel. De overwegingen zijn, zoals verwacht kon worden, verschillend van

Gemeenschappelijke regeling	
De raden, de colleges en de burgemeesters van de gemeenten A, B, C, D, etc.	
overwegende:	
in de workshop te formuleren overwegingen	
Tekst van de gemeenschappelijke regeling	
Artikelen 1 t/m x	
Bestuurlijke uitwerking	Organisatorische uitwerking
- Reglement van orde	- Organisatiebesluit
	- Formatieplan
	- Strategisch beleidsplan
	- Begroting, meerjarenbegroting, investeringsplan
	- Instructies en mandaten

REGIOTAFEL *FLITS*

William Swaters

Workshop Communicatie

aard en weerspiegelen daarmee de dimensies in het denken over de Veiligheidsregio. Ze hebben uiteraard geen universele geldigheid en de volgorde is willekeurig. Zij dienen vooral als voorbeeld en mogelijk als bron van inspiratie bij het nadenken over de eigen specifieke situatie.

Opbrengrst: overwegende dat...

1 ... door de vorming van een Veiligheidsregio de overheid bij crises en rampen beter in staat is op een snelle en eenduidige manier de burger op de hoogte te brengen van de situatie waarin hij of zij verkeert...

2 ... door de vorming van een Veiligheidsregio de overheid bij een gezondheids crisis die bovenlokaal is borg kan staan voor het eerlijk verdelen van de gezondheidsmiddelen over alle bewoners van de regio...

3 ... de vorming van een Veiligheidsregio past in de verantwoordelijkheid van de raad met betrekking tot de veiligheid van de inwoners en bezoekers van de gemeente...

4 ... de vorming van een Veiligheidsregio de kwetsbaarheid van de hulpverleningsorganisatie in termen van kwaliteit, continuïteit en effectiviteit in geval van een grootschalig incident helpt verkleinen...

5 ... door de vorming van een Veiligheidsregio beter gewerkt kan worden aan het voorzien in eventuele leemten in de basiszorg voor

veiligheid op lokaal niveau...

6 ... de noodzakelijke kwaliteit van crisisbeheersing en rampbestrijding alleen in regionaal verband is te garanderen...

7 ... het voor het integrale lokale veiligheidsbeleid van belang is goede afspraken te maken over de lokale invloed op het regionale beleid...

8 ... de structuur van de Veiligheidsregio lokaal maatwerk bij het voorkomen en bestrijden van incidenten en crises mogelijk moet maken...

9 ... de bestuurlijke inrichting van de Veiligheidsregio het mogelijk moet maken dat de gemeenteraden hun kaderstellende verantwoordelijkheid kunnen uitoefenen...

10 ... de bestuurlijke inrichting van de Veiligheidsregio het mogelijk moet maken dat de specifieke identiteiten van delen van de regio tot hun recht komen...

11 ... de gemeentelijke schaal te klein is om te kunnen voldoen aan de gerechtvaardigde wens van burgers te mogen rekenen op snelle, integrale en professionele hulpverlening in alle dimensies...

12 ... de vorming van een Veiligheidsregio tot een meer kosteneffectieve organisatie van de hulpverleningsdiensten leidt...

13 ... de vorming van een Veiligheidsregio professionele ondersteuning voor vrijwilligers mogelijk maakt...

7 maart: gemeenteraadsverkiezingen. Dat heeft als gevolg dat veel nieuwe raadsleden zullen aantreden. En wij zitten net in een traject van communicatie met raadsleden. De vraag in de workshop was hoe we op een slimme manier raadsleden kunnen informeren en interesseren voor de Veiligheidsregio.

In het land is de gedachte opgevat om een informatiedrager (DVD) aan alle raadsleden te verstrekken met informatie over de Veiligheidsregio. De workshopleden hebben zich gebogen over de vraag wat nu op zo'n informatiedrager zou moeten komen en, zeker zo belangrijk, wie gaat deze informatiedrager aanbieden? Om met het laatste te beginnen, de Veiligheidsregio i.o. is de aanbieder, want zij gaan de relatie met de raadsleden onderhouden. De informatiedrager zou de onderstaande onderwerpen kunnen bevatten:

- waar gaat u nog over met de komst van de Veiligheidsregio?
- voor welk probleem is de Veiligheidsregio een oplossing;
- de minister zou een boodschap in moeten spreken;

REGIOTAFEL *FLITS*

- de arena van de Veiligheidsregio: de forumdiscussie op de Regiotafel van vandaag is prima materiaal;
- een regionaal tintje: eigen stukje over het traject in de regio;
- wat is de tijdlijn/het perspectief van de Veiligheidsregio.

De workshopleden hebben de handschoen opgepakt om dit project verder op te pakken. Kees Boot (Brabant-Noord), Alma van Esch (Brabant Zuidoost), Marcel Mattijse (Zeeland), Ton Remmerswaal (Haaglanden), Susanne Rooijackers (Gelderland-Zuid), Roelant Schenk (VNG) en Lieke Bruinooge (projectbureau Veiligheidsregio's) zullen zorgen dat de plannen verder uitgewerkt worden. Wordt vervolgd. ●

RegiotafelMarkt

Regio	Aanbod
Brabant-Noord	- Spoorboekje Veiligheidsregio in ontwikkeling.
Zuid-Holland Zuid	- Integratie pro actie en preventie in de veiligheidsorganisatie. - Kom eens een dagje langs.
Zeeland	- In de gemeenschappelijke regeling Zeeland zijn de taken en bevoegdheden van de oranje kolom opgenomen. - Document: Zeeuws ambtenaren overleg openbare veiligheid, nader bepaald. - Rol, taak en positie van Zeeuwse gemeentesecretarissen in de Veiligheidsregio (discussiedocument).
NVBR	- Ondersteuning bij subsidie aanvragen (p.kok@nvbr.nl).
VWS	- 23 maart 2006 symposium rampenopvang in zorg (gratis).
VWS	- Kennis over relatie openbaar bestuur met de zorg.

Mike Koning van NVBR vertelt tijdens de lunch enthousiast over zijn project het model Regionaal Beleidsplan Veiligheidsregio.

REGIOTAFEL *FLITS*

In de arena van de Veiligheidsregio

v.l.n.r. **William Swaters**, communicator, **Fons Naterop**, coördinerend gemeentesecretaris regio Midden- en West-Brabant, **Corien Pels Rijcken**, sectordirecteur bestuurlijke en juridische zaken VNG, **Jan de Ruiter**, burgemeester van Zevenaar, **Dick Schoof**, directeur-generaal Veiligheid, ministerie Binnenlandse Zaken, **Fons Jacobs**, burgemeester van Helmond, **Jac Rooijmans**, regionaal commandant Zuidoost-Brabant, **Leon Kuijs**, korpschef politie Brabant Zuid-Oost, **Aad Groos**, directeur Hulpverleningsdienst regio Twente, **Sylvia Meulensteen**, regionaal geneeskundig functionaris Noord- en Midden-Limburg.

De Regiotafel is afgesloten met een discussie over het thema Veiligheidsregio.

Alle 'partijen', die betrokken zijn bij de vormgeving hebben hun zegje gedaan. Zoals in deze flits vermeld, is er voor de nieuwe gemeenteraadsleden een beeldverslag van dit debat gemaakt. ●

Dienstmededelingen projectbureau

- Het wetgevingstraject is nu voortvarend opgepakt. Het streven is om nog voor de zomer de wettekst bij de Raad van State te krijgen.
- In de eerste helft van maart zal de minister de Tweede Kamer informeren over de bestuurlijke organisatie in de responsfase (rol voorzitter regionaal beleidsteam)
- Op 15 maart is er Algemeen Overleg met de Tweede Kamer over o.a. de voortgangsrapportage Veiligheidsregio's. Graag zou het projectbureau aanvullende gegevens over de stand van zaken willen ontvangen om zo de minister en dus de Tweede Kamer goed te kunnen informeren. Graag de hiervoor ontvangen mail nog beantwoorden!
- Projectplannen: niet iedere regio heeft nog een projectplan ingediend, horend bij de bijdrage van € 150.000,-. We zouden dat wel graag willen ontvangen.
- Voortzetting van het project per 1 juli: het signaal van de vorige keer is opgepakt. Het project zal naar verwachting overgaan naar staande organisatie. Over de uiteindelijke vorm zullen we iedereen informeren.
- Op 7 maart zijn de gemeenteraadsverkiezingen. Vanuit het land is het idee gekomen om alle raadsleden een informatiedrager te verstrekken met informatie over de Veiligheidsregio. Dit initiatief ondersteunen we. De workshop over communicatie is hier nader op ingegaan.
- Regionalisering van de brandweer blijft een actueel thema. Op 7 maart, 's middags, zal er een expertmeeting zijn om alle argumenten voor- en tegen te inventariseren. Dit overzicht komt daarna naar jullie. Een verzoek om medewerking ontvangen jullie nog per mail.

RegiotafelMarkt

Regio	Vraag
Groningen	- Praktijkvoorbeeld: in een beleidsteam bij de burgemeester is aanwezig een officier van justitie; hij denkt goed mee en krijgt alle info. Na afloop komt er een strafrechtelijk traject waarbij de OVJ dezelfde is en gebruikt deze info. Hoe los je dit op?
Haaglanden	- Format planning en control cyclus? - Vergunningverlening en handhaving in relatie tot lokaal en/of regionaal?
Gelderland Midden	- Wie heeft een bestuurlijke visie waarin meer taken naar de Veiligheidsregio gaan dan alleen pol/brw/GHOR/gem. processen, bijv. milieu, handhaving enz?
BZK	- Er komt een site: wie wil meedenken en doen? - Welke van uw problemen hoopt u dat de wet zal oplossen? - Ideeën voor meer diepgang/discussie Regiotafel?

Veiligheidsregio

- Meer veiligheid voor de burger
- Professionele kwaliteit
- Slagvaardig bestuur
- Gezamenlijke visie
- Democratische legitimatie
- Regionaal verbonden, lokaal verankerd
- Maatschappij bewust
- Toekomstgericht

Colofon

REGIOTAFEL/LITS is een maandelijkse uitgave van het Projectbureau Veiligheidsregio's.

Redactie William Swaters

Eindredactie Edith van der Reijden

Vormgeving

FEL WIT Grafisch Ontwerpers, Westervoort

Fotografie René Verleg

Reacties naar regiotafel@minbzk.nl

Internet www.veiligheid.minbzk.nl